

MODERNA HÄSTKRAFTER

Föreningen
**SVERIGES
HÄSTKÖRARE**

Medlemsblad för föreningen SVERIGES HÄSTKÖRARE - Årgång 23 nr3 2020

På
KUSKBOCKEN
med
Lena Casselbrant

Coronaåret
Så har brukshästs-
entreprenörer
påverkats

TEMA: Hästen i trafiken

Stalltips, Teknik & redskap m.m.

Styrelse

Ordförande
Tom Meurling (A.U., BRUNTE)
Veckholms-Väppeby 2
745 99 ENKÖPING
073-681 31 34
ordforande@hastkorare.se

Vice ordförande
Siri Berg
Dammgatan 5
413 21 Göteborg
072-4491089
siriberg@live.se

Sekreterare
Lars Hellsten
Lindösen Grymmakärret 35
545 92 Älgårås
070-2577499
hellstenlasse@gmail.com

Övriga ledamöter
Erik Sundin
Näset 1
794 92 Orsa
070-5486229
eos.sundin@gmail.com

Jessica Bergqvist (BRUNTE)
Torstorp 62
43298 Grimeton
0706 - 627 237
breavad@gmail.com

Håkan Fingal (AU)
Nybygget Rudu 15
561 92 Huskvarna
073-906 21 36
hakanfingal@gmail.com

Tommy Johansson
Stångviken 225
835 63 Föllinge
0702-387634
tommy-carina@hotmail.com

Ersättare
Stella Nelson
Lilla Haga 263
732 72 Fellingsbro
070-32417
stella.nelson@orebro.se

Emely Lönnberg
Solgårdsvägen 7
739 31 Skinnkatteberg
076-2100839
emelylonnberg@hotmail.com

Lennart Östberg
Specksta 159
864 91 Matfors
070-3950950
janslennart@yahoo.se

Redaktion Moderna Hästkrafter

Mailadress
redaktor@hastkorare.se

Redaktör
Laila Berglund, Lövdalavägen 43-7, 23195
Trelleborg
0709-770110
info@lailaberglund.se
redaktor@hastkorare.se

Redaktionsgrupp
Hampus Jansson
0730763170
hampustjansson@hotmail.com

Åsa Friman
070-24 10 335
hultsbrukshastar@hotmail.com

Layout/grafisk form
Simon Rimshult
Stekarekärret 1
544 91 Hjo
070-3464169
simon@rimshult.com

Ansvarig utgivare
Tom Meurling

Valberedning

Jonas Ericsson
0763468077

Camilla Perhult, sammankallande
070-28 76 316

Gösta Kylsberg
0733-746888

Utbildningsgrupp

Lena Erkers
Nittsjö 78
795 91 Rättvik
0248-175 31
lena.erkers@edu.rattvik.se

Elisabet Olofsson
Faluvägen 222
795 90 Rättvik
0706-966442
elisabet.olofsson@rattvik.se

Sigvard Gustavsson
(se kassör/medlemsregister)

Representater FECTU

Tom Meurling
(se styrelse)

Hemsida www.hastkorare.se PR-ansvarig

Lars Hellsten
(se styrelse)

Kassör / medlemsregister

Sigvard Gustavsson
L:a Frösboholma
280 22 Vittsjö
0708 - 250 278
register@hastkorare.se

Entreprenörsgrupp

Tom Meurling
(se styrelsen)

Tommy Johansson
(se styrelsen)

Kuskutbildningen

Tom Meurling
(se styrelsen)

Conrad foto Bengt Håkansson Lindring.se

Redaktionsspiltan

Nu är hösten här med klar och hög luft. Ljumma härliga dagar med relativt lite nederbörd här i allra sydligaste skåne. Vindarna har dock ökat, men här blåser det ju nästan alltid ändå. Det har på många sätt varit en märklig tid sedan i våras när vi fick lära oss ett nytt ord, Covid-19. Att stanna hemma och tvätta händerna har vi också fått inpräntat i oss. Men kanske tack vare allt negativt har kreativiteten blomstrat. Nya sätt att jobba och kommunicera, webben har blivit allt viktigare. Jag hoppas att ni alla fått lära er något nytt.

Nöden är uppfinningarnas moder.

Personligen blev jag, som många andra, drabbad av att alla drog i nödbromsen och mitt fotograferande avstannade nästan helt när efterfrågan försvann. Men så började jobben droppa in ett efter ett. Jag jobbar alltid utomhus och att hålla distans är inte ett problem, det kändes jättekul! Avsaknaden av socialiserande var tydlig. Jag har träffat så mycket intressantamänniskor och fantastiska hästar, men det bästa av allt var att jag fick träffa min pappa igen, efter ca 6 månader.

Skicka in era allra bästa högupplösta bilder till almanackan som kommer i nästa nummer. Liggande format. Vinter, vår, sommar och höst: redaktor@hastkorare.se

Nä, nu börjar vi väl sätta vinterpäls och rusta oss för kallare tider. Putsa upp gummistövlarna och ta fram tjockjackan. Fram med värmeljus och yllefilt och förbered er för höstmys! Det ska jag göra.

Laila Berglund
Redaktör

I detta nummer!

- 4 Ordförande har ordet
- 5 Presentation av nytt distriktsombud i Skaraborg: Jenny de Carvalho
- 6 Teknik & redskap
- 8 Stalltips
- 9 Presentation av kuskelever
- 11 TEMA: Hästen i trafiken
- 13 Hästens viktiga roll i samhället lyfts i HNS nya strategiplan
- 14 Coronaåret: Så har brukshäst-entreprenörer påverkats
- 16 På kuskbocken: Lena Casselbrant
- 20 Distriktsombud
- 21 Sommarkurs i Hjo
- 24 Kurs - i - kurs i Skaraborg
- 25 Slåtter i Granvik
- 26 Radannonser
- 27 Stärkt lokalt åtgärdsarbete - att nå målet ingen övergödning
- 28 I nästa nummer

Ordförande har ordet

Det är en fin dag i början på september månad när detta skrivs. Slätterarbetet har i stort sett slutförts, förutom de blomsterängar som ska slås så sent som möjligt men jag hoppas bli klar med det inom någon vecka.

Till följd av Coronapandemin blev alla bokade evenemangskörningar inställda och lika bra var det då man inte var så sugen på att träffa främmande i någon större utsträckning. I mitt arbete har jag inte sett till min närmaste chef sedan i mars och vi har fått direktiven med fortsatt arbete hemifrån om man kan, i vår avdelning är det svårt men vi undviker att sitta på kontoret tillsammans så långt det går. Jag var lite orolig i våras med alla inställda jobb med situationen löste sig över förväntan med fler slätteruppdrag samt ett flertal inspelningsdagar i olika TV-produktioner. Pandemin är ju inte över och man har lärt sig hantera det med digitala möten, seminarier och kurser men jag ser fram emot att få träffa och umgås med kollegor och kamrater.

Under sommaren har det pågått ett intensivt arbete med att skriva fram ett remissyttrande angående den så kallade övergödningsutredning som bland annat har snurrat runt på FB och upprört många hästägare. Remissyttrandet finns att läsa i sin helhet på hemsidan. Den lämnades in den sista augusti och till dags dato har inget hänt men det kommer säkert.

Under helgen har vi inom styrelsen träffats för att lösa några gamla surdegar som vi inte har fått till ännu. En är att sjsätta en FB sida i föreningens namn där vi kan bjuda in till olika evenemang och

tillställningar samt kunna ge svar på olika frågor som dyker upp inom brukskörning på ett riktigt sätt. Som det ser ut idag kan man se många personer som svarar på frågor men som avslutar sitt tyckande att man egentligen inte vet vad som är riktigt men ändå vill framföra en åsikt! I min värld är det märkligt. Arbetet är inte färdigt så det kommer ta ytterligare några veckor att få det klart. Vi har även för avsikt att försöka få igång våra distriktsombud, dessa ska fungera som en länk mellan medlem och styrelse och förhoppningsvis kunna stötta olika initiativ till träffar på det lokala planet. Det är ju där det ska hända. Kontakta gärna ditt distriktsombud om du vill skapa en kurs eller föreläsning som kan intressera flera.

Ytterligare en utmaning vi kommer ställas inför nästa år är alla framflyttade evenemang som förmodligen kommer genomföras under nästa år! Det känns som det kommer bli fullt sjå att hinna med eller så får man låta bli en del, bland annat så hoppas vi kunna genomföra resan till Ohio i USA och Horse Progress Days som går av stapeln i skiftet juni, juli. Om Coronan ger med sig har vi även Pferde Stark i Tyskland under senare delen av augusti och så har vi fått frågan om att visa upp

hästarnas förmåga på ett par olika mässor i runt om i Sverige.

Vårt eget seminarium som inte blev av i våras överväger vi att slå ihop med kommande års seminarium, men då inget datum eller plats är bestämt ännu får jag återkomma om det. Jag vill även passa på att tipsa om föreningens hemsida, i spåren av Corona har även FECTU börjat göra olika webbseminarium, det är olika teman från olika platser i världen, de går på engelska men det kan vara intressant att hänga på och lyssna. Vi lägger löpande ut inbjudan på hemsidan så håll uppsikt där för att se vad som kommer.

Allt gott och håll ut i dessa tider.
Tom Meurling

Hälsningar Tom Meurling

Ardennern Palle introduceras till Bollibompadraken inför en inspelning där draken ska komma och "lukta" på hästen!

Medlemskap

Moderna Hästkrafter är en medlemstidning för föreningen Sveriges Hästkörare, som kommer ut med 4 nummer om året.

Medlemsavgiften är 390 kr/huvudmedlem +20kr/familjemedlem och betalas årligen.

Medlem blir du enklast genom att gå in på www.hastkorare.se, klicka vidare till "medlemskap" och fyll i formuläret. Därefter kommer en faktura på medlemsavgiften. Har du inte tillgång till internet erlägger du avgift på nedanstående bankgiro med namn och adress tydligt textat, även namn och födelseår på ev. familjemedlemmar.

När avgiften är erlagd kommer en bekräftelse på

medlemsskapet samt informationsmaterial om föreningen.

Därefter får du Moderna Hästkrafter hem i brevlådan fyra gånger per år, så länge du är medlem!

Bg 5727-1975

OBS! Om du bor utanför Sverige betalar du genom att använda vårt IBAN-nummer.
Swift/bic: SWEDSESS
IBAN nr: SE 2880000823961532061098

Föreningen
**SVERIGES
HÄSTKÖRARE**

Nytt distriktombud i Skaraborg

Jenny de Carvalho

Till yrket är jag organist, anställd av Tibro pastorat där jag spelar på dop, bröllop, begravningar och leder körer. Jag är hästtokig genom uppväxt med mångsidiga fjordingar, några år med ridhäst (som såklart blev körhäst också). Efter några sorgliga års hästuppehåll under studierna blev jag medryttare/kusk till en kallblodstravare innan jag hittade min ardenner Ture. De sista åren har vi även haft en pigg bruksnordis; Hebbe.

Om jag kunde skriva, kunde det bli en bok med alla fantastiska hästupplevelser! Jag har gjort misstag, haft otur och änglavakt, brutit ben, arm, rygg, skuldra och fingrar i olika omgångar, blivit rädd, men lärt mig nya saker och någorlunda hittat modet igen. Det bästa som finns är ju att jobba med hästarna! Känner ni till några hästköraraktiviteter i Skaraborg, eller tycker att vi borde anordna något, så är ni välkomna att kontakta mig.

Mvh Jenny de Carvalho,
tel: 0730251289

Lunningsbåge

Text & foto: Hampus Jansson

I mars byggde jag mig en lunningsbåge för att det var ett villhöverprojekt. För att få bra terränegenskaper satte jag på skottkärrehjul som stack ner 5 cm under medarna, på så vis skulle hjulen bara hjälpa till på hårt underlag och inte fastna så mycket på andra ställen. Istället för de sedvanliga klykorna för snarkättingar satte jag på en handvinsch uppepå och en lös krok under vinschen för att kunna avlasta den under färd. Skaklarna gjordes långa för att kunna snara lasten 70-80cm in från stockänden (vid användning av liten häst) och på så vis får viktfördelning som lägger mycket vikt på bågen. Således smutsas inte virket ner nämnvärt. Dock fick lasten en ganska lång hävarm i nedförsbackar eftersom vinschen satt högt upp. Upp till 2 dm kunde stocken röra sig fram emot hästen.

Under användning konstaterades att bågen blev tung, otymplig och opraktisk med sin krok under vinschen och för små däck. Den blev även svår att backa med eftersom det var en skarp kant bakåt. Efter en frötallstock fick lunningsbågen en punktering och efter nästa stock gick navet på det punkteringfria däcket sönder. Då ersatte jag de små däcken med riktiga axeltappar och 13" däck från en rockard jag inte använder. Likaså lyckades jag hitta passande material för att göra lunningsbåge delningsbar och därmed får den plats i hästtransporten bredvid hästen (kräver omsorgsfull fastsurrning). Kroken rationaliserades också bort och vinschen får bära lasten under färd. En schakel svetsades fast under vinschen för att leda vajern och hindra stocken från att spela mer än ett par centimeter i längsled.

I första prototypstadiet hade bågen avledare framför däckan för att inte fastna vid träd och andra hinder. Dessa har inte monterats framför de nya, större däckan ännu men de har inte heller saknats. Den tidigare nämnda viktfordelningen mellan båge och den del av stocken som släpar i marken kunde nu utnyttjas mera tack vare de större däckan. Dragmotståndet blir nästan lika lågt som vid användning av en vagn, så när som på att vagnens egna vikt inte belastar hästen utan bara lunningsbågens vikt. Bågen och lasten skjuter heller inte på lika mycket som en vagn i nedförsbackar eftersom en del av stocken släpar i marken.

STALLTIPSET

I detta nummer kommer tipset från vår redaktionsgruppen med Laila i spetsen, håll till godo!
Har du något du vill dela med dig av i kommande nummer? Skicka in till redaktionen!

Fototips :)

Ni läsare är viktiga för oss!

Vi vill också ha era synpunkter och insändare, det gör vår tidning bättre. Dessutom vill vi att ni illustrerar era texter med bilder. Här ser vi att det ofta kommer in bilder med väldigt låg upplösning, förmodligen tagna med mobilkameror. Vi i redaktionsgruppen tycker att bildkvalitet är viktigt.

Det finns en stor nytta i att alltid kunna bära med sig kameran i telefonen, att kunna fånga ögonblick. Det är ju betydligt klumpigare med en systemkamera på axeln. Dagens mobiler har jättebra fotograferingsmöjligheter och när man skickar bilder till oss kan man oftast välja hur stor bilden ska vara. Välj då den största möjliga storleken - även om bilden är tagen med en systemkamera. Skicka gärna i .jpg-format, men dra inte ner storleken ytterligare.

Något annat som också ofta händer är att det skickas in bilder som inskickaren inte själv har tagit, ju flera steg en bild tar innan den når oss, desto fler risker att bilderna komprimeras i något av stegen.

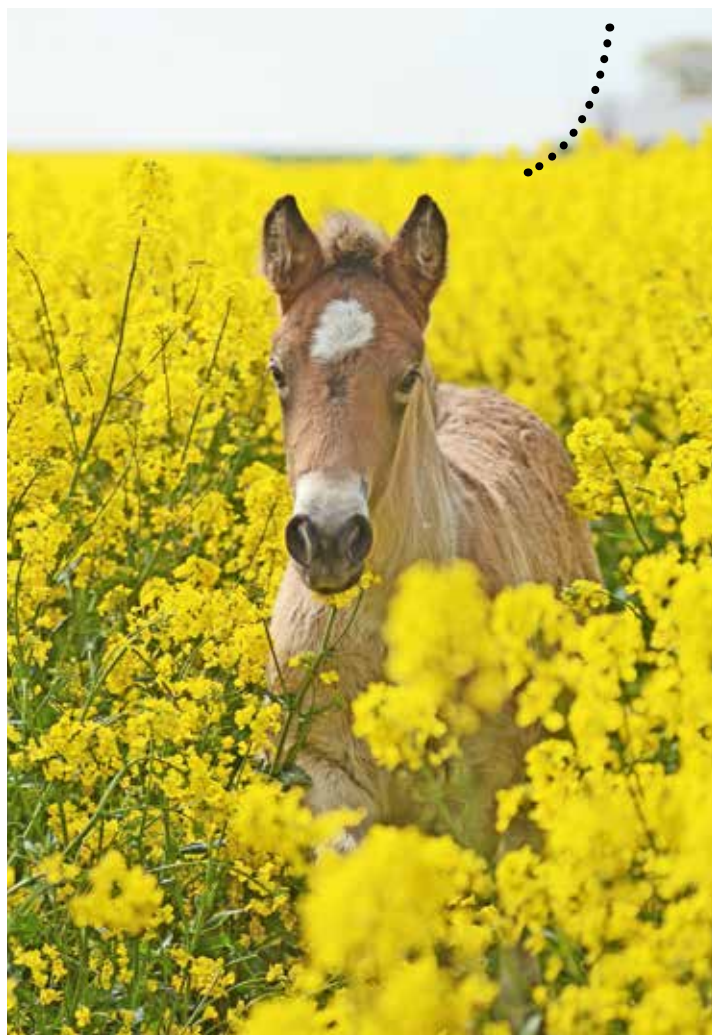
Var också försiktig med att skicka in bilder som är tagna från internet, dels måste du se till att ingen annan äger bilden och i så fall fråga om lov och dels för att bilder som tas från kanske ett facebook album eller liknande håller för dålig kvalitet i tryck. Det är en ofantligt stor skillnad på kraven på bilder i webbsammanhang och bilder som ska tryckas.

Ett knep kan vara att kolla upp hur stor filen är. Ju mindre filstorlek desto mindre information (färre pixlar/färgpunkter) innehåller den. Se exempel bild till höger. Vi blir glada när filstorlekar för bilder ligger runt 1 mb eller mer, så det kan vara en riktlinje. Det som också händer med en bild i bra kvalitet är att vi får helt andra möjligheter att lay outa och beskära den. En bild i tveksam kvalitet är vi lästa till att använda som väldigt liten för att den inte ska se pixlig eller suddig ut.

Vi vill inte skrämma er till att sluta skicka in bilder utan snarare tvärtom understryka hur viktiga era bilder är!

Laila Berglund

Bra kvalitet

Många pixlar

Få pixlar

Presentation av kuskelever

Magdalena Gustafsson

Mitt intresse för körning började väl egentligen ta fart för ca 6 år sedan då jag av en händelse ramlade över en ardennervalack som föll in i mitt hjärta. Han var vid tiden inte inkörd men med hjälp av tidigare ägare som bland annat tog med mig på inkörningskurs för kuskar med ardennerföreningen, var inkörningen igång. Åkte även på Sommarkurser hos Per Mades-tam i Hjo 2017 och 2018, där även Sigvard Gustafsson var kursledare, som jag nu skall få äran att lära mer av på min utbildningsort i Skåne.

Jag valde att söka in till kuskutbildningen för att få lära

mig mer om körning och hästar samt att självklart utvecklas som kusk.

Sökte även in förra året, hade då inte turen att komma in. Skam den som ger sig!

Med intresse för en levande landsbygd och det gamla sättet att bruka jord och skog hoppas jag i framtiden på att kunna leva på att köra häst i ett modernt samhälle. Bara på den korta stunden

vi har varit här uppe på Wången har idéerna skiftat, man vet aldrig vad en utbildning i slutändan leder till...det är det som är så spännande!

Alice Braw

Jag går första året på kuskutbildningen, kommer från Västra Götaland, Kode mer exakt. Jag har ridit en hel del på Stora Höga Ridklubb och även varit med min kusin och groomat på hennes hopptävlingar upp till 140 då vi har åkt till Danmark bl.a. Jag gick på Strömma naturbrukscentrum på gymnasiet där jag blev intresserad för körningen. Jag fick lära mig under tre års tid av Linus Elmelid. På studentdagen fick jag stipendium som bästa kusk elev.

Varför jag går kusk är för att få mer kunskap inom körningen och lärandet att kunna köra in unghäst / hästar och planen är att starta eget och kunna köra in unghästar och vuxna hästar också, det är de stora målen efter kursen och även framtidsmålet och satsa på inkörning och lite runt om kring också som skogskörning och kanske köra något bröllop då och då. Ett annat mål med bröllopsbiten är att kunna köra brudpar med knapstrup i par.

Yrkeshögskoleutbildning

KUSKUTBILDNING I BRUKS-HÄSTKÖRNING WÅNGEN

En eftergymnasial, kostnadsfri, studiestödsberättigad utbildning. Utbildningen ger en Yrkeshögskoleexamen och leder i första hand till eget företagande.

Sveriges enda yrkesutbildning i brukshästkörning.

Det är intag på 12 elever per år och eleverna studerar delvis på distans. Årets ettor, som började i måndags har Umeå, Wången och Vittsjö som orter.

Nils-Erik Eriksson

Jag heter Nils-Erik Eriksson, 50 år och bor i Munka-Ljungby utanför Ängelholm med min familj. Jag driver ett familj jordbruk med grisar och växtodling. Vi har tre hästar, två nordsvenskar och en fjording. Jag sökte kuskutbildningen för att utveckla mitt körintresse och få mer hästkunskap. Målet är att använda hästarna mer i jordbruket.

Mvh

Nils-Erik Eriksson

- Jag bor i östra Småland och blev körbiten när jag fick hjälpa en erfaren körkarl att köra i skogen och har känt sen dess att jag vill integrera hästkörningen i arbetsslivet.

2018 fick jag köpa ett helt underbart och välkört Ardennersto som var dräktigt och 2019 fick jag börja resan som föl-/unghästägare. Det har varit otroligt givande och roligt att jobba med hästarna och jag har många idéer om hur det kan bli inkomstbringande i fram-

tiden. Eftersom jag hjälper till på min pojkvans gård är jag intresserad i lant- och skogsbrukskörning, möjligtvis även i grönsaksodlingen, men ser den delen av verksamheten där intäkterna kommer ifrån mest i turism. Jag är också intresserad i körhästen som terapihjälptill människor med stressrelaterade eller psykiska problem, men jag får se vart resan tar mig. I alla fall ser jag hästar i mitt liv i framtiden – once hästbiten, always hästbiten...

Julia Eldh

Jag har precis börjat kuskutbildningen i brukshästkörning på Wången och vi har nu haft några riktigt roliga första dagar!

Jag bor bara tre mil från Wången, i Offerdal, tillsammans med min två och fyrbenta familj.

Vi har två hästar, en Aegidienberger på 10 år och en nordis/islandshäst på 3 år som jag hoppas kunna utvecklas med inom brukshästkörning framöver, vi har hittat flera gamla slädar och kärror på laduloften hemma som vore roliga att putsa upp och sätta i bruk igen!

Ellen Norrby . . . . .

Jag bor på en gård i Eskelhem på Gotland tillsammans med man och barn. Vi har för tillfället 7 nordsvenskar och ett russ på gården. Vi sysslar lite med avel så nordsvenskarna är fördelade på 1 godkänd hingst, en 2-årshingst, 3 avelsston och 2 föl. Hittills har jag mest kört hemma för roligt. Vi kör hem lite ved, slår vårt änge och harvar hagar. Jag har även kört lite bröllop och ett par begravningar. Jag har även tävlat lite i sportkörning. Jag går på kuskutbildningen för att i framtiden kunna arbeta med turism och utbildning av häst och människa.

Anna Smedmark

Jag bor två mil norr om Norrtälje. Jag hade egen häst under min uppväxt och jag har jobbat några år på ett arbstuteri. Där arbetade jag inte bara med hästarna utan även i skogen och jag tog motorsågskörkort. Jag har också några års erfarenhet av att vara "ponnymamma" och jag hjälper till i ett stall med lite inkörning av unghästar.

Jag älskar att arbeta i skogen och min dröm är att kunna utföra det arbetet tillsammans med en häst.

Matilda Sveloft

Jag bor i hjärtat av Sveriges trädgård, Ronneby, är 27 år gammal och hästtjej sen barnsben.

Köpte min första ardenner för 4 år sedan och där väcktes intresset för brukshästkörningen och de inhemska brukssraserna. Drömmen är att kunna få ha hästen som arbetskamrat och få jobba varierat: underhålla skog och natur på ett hållbart sätt, erbjuda upplevelser med häst samt förhoppningsvis kunna väcka intresset hos den yngre generationen för bruksarbetet och hästarna som hör till!

Hästen i trafiken

Välkommen till temat där redaktionsgruppens Hampus fokuserar på hästtransporter, som ju sannerligen innebär hästar i trafiken. Här redogörs de olika körkortsnivåerna för körning med personbil och tillkopplad hästtransport.

Även en korrekt genomförd säkerhetskontroll, de kontrollen som ska göras inför varje gång hästtransporten ska användas ska presenteras.

B, B96 och BE är tre olika nivåer på körkort och jag tror nästan alla som läser denna tidning har åtminstone en av dessa nivåer. B-körkort tillåter framförande av ekipage där bilens totalvikt och hästtransportens totalvikt tillsammans inte överstiger 3 500kg. Utökad behörighet, B96 ger tillåtelse att framföra ekipage där de sammanlagda totalvikterna inte för överstiga 4 250kg. BE-körkort tillåter framförande av en hästtransport med en totalvikt på 3 500kg (och lite andra vikter att hålla reda på).

För att få ta utökad behörighet, B96 krävs bara en uppkörning. Det bokas via travikverkets hemsida eller

via körskola, körskola för bil alltså. Varken körkortstillstånd eller teoriprov krävs. För uppkörningen krävs ett ekipage vars sammanlagda totalvikt överstiger 3 500kg men inte 4 250kg. Bilen behöver fortfarande få dra hästtransporten. Uppkörningen består av en säkerhetskontroll, körning i trafik och backning runt hörn. Säkerhetskontrollen ska jag redogöra nu och gör ni så som jag instruerar borde ni kunna klara den delen av uppkörningen. Säkerhetskontrollen i beskrivningen gäller om hela ekipaget ska kontrolleras, provledaren kan säga att det bara är släpet som ska kontrolleras och då hoppar du över de moment på bilen som inte är

blinkers.

Lasten måste vara väl förankrad med spännband och förstängning. Häst får inte användas som last på en uppkörning. För att kunna spänna fast en last behövs förankringspunkter och en hästtransport saknar dessa så det är svårt att få till en bra surring. Traktorvikter som läggs som ett pussel, höbalar som fyller upp utrymmet eller IBC-tankar med sågspån är saker jag hört talas om som last (sågspånet hade jag).

Uppkörningen börjar med att du visar upp den delen av registreringsbeviset där bil och släps totalvikter

står angivna.

Koppla för släpet, katastrofvajer och kontakten för lamporna.

Kontrollera att kulhandsken låst kring dragkulan genom att veva ner stödbenet, följer bilen med påväg upp är kopplingen säker och du kan veva upp stödbenet hela vägen.

Slå på vänster blinkers och helljus.

Kontrollera att helljuslamporna är hela. Har du ett släp med 13-polig kontakt lägger du i backdrevet och då är motorn avstängd

Kolla bilens vänstra blinkers, mönsterdjup på bildäcken på vänstra sida.

Kontrollera VF positionsljus, däckmönster på vänster däck och att däck-
en är klassat för släpets totalvikt genom att läsa på däckens sida.

Kontrollera positionsljus bak, vänster blinkers och belysning till nummerplåtsskylten på släpet.

Öppna upp släpet och kontrollera att lasten är väl förankrad.

Byt till höger blinkers, lägg ur backdrevet och lända av till halvljus.

Gå fram 10m framför bilen och kontrollera att halvljuset inte är bländade och att bilens främre blinkers fungerar.

Gör som punkt 5 och 6 fast för höger sida: kontrollera alla blinkerslampor, positionsljus och däck. Denna gång kontrollerar du även nummerplåtsskylten på bilen.

För att kontrollera bromsljuset ber du antingen provledaren att kolla ljusen medan du trycker på bromspedalen, eller tvärt om. Vill du sköta det själv kan du ta varningstriangeln och trycka ner bromsen med och låsa fast den under ratten. Eller nån annan stav i lämplig längd, förslagsvis ett tillkoplat kvastskäft.

Kontrollera alla vätskenivåer i bilen, kylarvätska, motorolja, servoolja, bromsolja och eventuellt spolarvätskan.

Kontrollera att styrservon och bromsservon fungerar genom att pumpa upp tryck på bromspedalen och börja vrida på ratten. Starta motorn och känn att ratten snurrar lätt och att bromspedalen sjunker en aning.

Kontrollera att vindrutetorkarna och tutan.

Kontrollera bilens parkeringsbroms genom att lägga i parkeringsbromsen och försök köra iväg. Bromsen ska hålla emot.

Nu kommer vi till bromsarna på släpet. Lagg i parkeringsbromsen på släpet och försök köra iväg, lite lagom gas och slira igång med kopplingen. Släpet ska hålla emot. Lagg ur handbromsen.

Kontrollera påskjutsbromsen genom att först mäta hur lång damasken(gummiskyddet runt

påskjutsdelen). Mät antingen med meterstock eller med knogarna, påskjutet brukar vara ungefär en tvärhand lång. Sen åker du iväg och drar en tvärnit så fort du kommit upp i ungefär 5km/h. Kliv ur bilen och mät påskjutsdelen, den får inte ha dragits ihop mer än till hälften.

När du sen efter körningen ska koppla från släpet så börja med sladden, sen katastrofvajern och sist kulhandsken. Dra i parkeringsbromsen och veva ned stödbenet samtidigt som du lyfter upp handtaget på kulhandsken.

I nästa nummer kommer jag gå igenom olika typer av golv i hästtransporter och vad du ska tänka på om du ska byta ett golv i en hästtransport.

Källor: "Säkerhetskontroll - Mårtenssons Trafikskola - Bil med Släp BE", https://www.youtube.com/watch?v=SnBDdBmG_3vs&frags=pl%2Cwn

Trafikverket, Körprov B96: <https://www.trafikverket.se/korkort/korkortsprov/personbil-och-latt-lastbil/korprov-b96/>

Foto: Vedbylund Häst & släp

Hästens viktiga roll i samhället

lyfts i HNS nya strategiplan

Sveriges Hästkörare bevakar detta nya projekt, som ännu är i sin linda, genom BRUNTE. Kommer komma uppdaterad information allteftersom.

HÄSTENS VIKTIGA ROLL I SAMHÄLLET LYFTS I HNS NYA STRATEGIPLAN

”Hästen spelar en viktig roll såväl ur ett samhällsperspektiv som för den enskilda individen. En hållbar utveckling och tillväxt ska ta hänsyn till både hästen och samhället, såväl socialt, ekonomiskt och ekologiskt.” Så står det i Hästnäringens Nationella Stiftelses (HNS) nya strategiplan.

- Hästen får människor att må bra, och är därför oerhört viktig för många. Den direkta kontakten med en häst påverkar oss emotionellt men gör också att vi får vardagsmotion och kommer ut i naturen, säger Karolina Lagerlund, vd på HNS. Hästen är också en viktig resurs för att skapa hållbara samhällstjänster och vi vet att många blir glada att till exempel se brukshästar i arbete, även om de inte har någon annan anknytning till hästar, fortsätter hon.

Till respektive område i planen kopplas ett antal strategier som ligger till grund för arbetet framåt. Strategierna handlar dels om att hästen är en utmärkt

hästen är en välgörare som får människan att må bra. Den bidrar till en sund och hållbar livsstil, både fysiskt och psykiskt. Hästen skapar unika band till människan men också gemenskap människor emellan.

- Även om mycket är annorlunda mot vad vi är vana vid just nu vill vi våga se framåt, säger Mats Denninger, styrelseordförande i HNS. Vi tror på att fortsätta arbeta för att hästarna ska ha det bra och att hästnäringen ska erbjuda arbete, utbildning och en meningsfull fritid för så många människor som möjligt. Vår vision, att 'Hästen utvecklar och förenar Sverige', känns fortfarande lika aktuell.

Fakta

HNS nya strategiplan delas in i fyra huvudområden: Hästen i fokus

Hästen i samhället

Utbildning med kvalitet

Attraktiv hästnäring

För ytterligare information

Karolina Lagerlund, vd HNS

Tel: 072-718 28 75

E-post: karolina.lagerlund@hastnaringen.se

Så har brukshästentreprenörer påverkats av Coronaåret

Brukshästcentrum Wången frågade landets brukshästentreprenörer hur pandemin har påverkat deras verksamhet. Enkätsvaren visar att skogs- och jordbruksentreprenörer klarat sig bäst och att många fått hitta nya lösningar när evenemang och kurser ställts in.

*Jonas Nordlund driver Backfors Gård tillsammans med sin fru Elin. I år har de framgångsrikt tagit fram ett koncept för kurser online.
Foto: Alexandra Bengtsson*

På frågan "Hur har din brukskörningsverksamhet påverkats av Corona-situationen?" svarade 15 procent av entreprenörerna att de förblivit opåverkade av situationen. Resten svarade att de fått färre förfrågningar, avbokningar och förklarade uppdrag på grund av att evenemang ställts in.

Det är främst entreprenörer som arbetar med offentliga evenemang, uppdragskörningar som t.ex. bröllop och de företagare som arbetar med turism som märker av ett större inkomstbortfall. De entreprenörer som riktat in sig på jordbruks-, skogs- och naturvårdsuppdrag rapporterar att deras uppdrag varit opåverkade eller bara något påverkade.

– Vi har ställt frågan till alla i vårt entreprenörsregister för att få en samlad bild över hur drabbad branschen är. Syftet

är också att sprida goda exempel och se om vi på Brukshästcentrum behöver rikta våra insatser för att stödja branschen på något annat sätt framöver i pandemin spår, säger Malinda Alriksson samordnare för Brukshästcentrum Wången.

Situationen har gjort att många har fått hitta nya lösningar, som i många fall är mer tidsödande och arbetskrävande än tidigare. Det kan handla om att ha fler kurstillfällen med färre deltagare i varje, eller att köra två vagnsekipage istället för ett. En del entreprenörer har hittat helt nya sätt att jobba på, som t.ex. "Årets Hästkörare" Jonas och Elin Nordlund som driver Backfors Gård. De började med skogskörningskurser på distans via Facebook. Ett uppslag som fick oväntat stort genomslag.

– Responsen på onlinekurserna har varit enormt stor för vår del. Vi har totalt haft ca 350 deltagare på våra onlinekurser under sommaren, berättar Jonas Nordlund.

Backfors gård poängterar att deras onlinekurser inte ersätter traditionell utbildning utan ska ses som en teoretisk fördjupning inför en fysisk kurs någonstans i landet hos någon av de många duktiga utbildare som finns.

Har ni kommit på några nya lösningar för att förbättra eller förändra verksamheten p.g.a. Corona-pandemin?

Så här svarade några av entreprenörerna på hur de gjort förändringar i verksamheten i år:

- Erbjuder större avstånd i vagnarna eller att dela upp sällskapen i fler vagnsekipage.
- Satsat på fler uteritter istället för köruppdrag.
- Ger fler privatlektioner istället för kurser i grupp.
- Satsar på familjeturer så att deltagarna redan känner varandra.
- Mer utomhusförlagd verksamhet.
- Lämnat anbud i upphandlingar för att få in uppdrag från olika håll.
- Fler kurser med färre deltagare i varje kurs.
- Utbildningar för homogena grupper; familj, vänner etc.
- Fokuserar mer på att utbilda hästar och på avel.
- Tagit andra typer av uppdrag än vanligt, som gräsklippning med häst.
- Satsat på körutbildning på distans genom digitala kanaler.
- 39 brukshästentreprenörer har svarat på enkäten.

BRUKSHÄSTCENTRUM

Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) startade Brukshästcentrum i slutet av 2017 tillsammans med Brukshästorganisationernas samarbetskommitté (Brunte) och riksanläggningen Wängen. Brukshästcentrum ska stärka brukshästens roll i samhället och öka affärsmöjligheterna för branschens entreprenörer.

Kontaktperson
Malinda Alriksson
Samordnare Brukshästcentrum
0640-174 18
malinda.alriksson@wangen.se
wangen.se/brukshastcentrum

Torbjörn Larsson, Jäla Häst & Skog, klipper gräsmattor på uppdrag. Här med ardenern Wilmer. Foto: Lena Larsson

På KUSKBOCKEN

Lena Casselbrant

Jag heter Lena Casselbrant, snart 60 år (i december) och är sambo med Anders. Vi bor på en gård som heter Backgården i Nås och som ligger ca 6 km utanför Hedemora.

Jag har tre utflugna barn, Elin, Mattias och Anna. De bor i Stockholm och Kristinehamn. Har även ett fantastiskt barnbarn. På gården bor även två duktiga musjägare som hjälper till att hålla stallet fint. Mitt företag Casselbrant Häst och Musik jobbar jag med på heltid.

Skogsdag vid Backnillsbo gård utanför Hedemora. Många utställare med anknytning till skog och skogsarbete. Vi blev tillfrågade om vi ville komma dit och vara med och köra ut virke med häst. Det blev en mycket uppskattad aktivitet att titta på. Foto: Josefine Timmes

1. Hur kom du först i kontakt med Föreningen Sveriges Hästkörare?

Jag har funderat en del på det svaret, minnet är lite vagt ibland, men det måste ha varit när jag började med mina instruktörsutbildningar. Det har alltid funnits ett stort intresse att lära ut och kunna hålla egna kurser. Detta gjorde att jag sökte en helgkurs för instruktörer i körning, som då var förlagd till Kvinnerstaskolan i Örebro. Det var dåvarande Skogshästen som var med och arrangerade den kursen. Jag gick med i föreningen då om jag inte minns fel. Jag sökte också Kuskutbildningen i brukshästkörning på Strömsholm, kom in och gick där 1 år, 2013. Föreningen var också med och stöttade den utbildningen och alla elever fick under studieåret gratis medlemskap i Föreningen Sveriges Hästkörare och på den vägen är det.

2. Vad har du/ni för hästar och vad kör du/ni?

På gården finns det totalt tio hästar. Sju stycken nordsvenska brukshästar och tre gotlandsruss. Mina nordsvenskar är Thor 1 år e Trygg, Liiv 3 år e Max, Tyra 8 år e Ramsvik Prins, Mylla 8 år e Bergakung och Vippen 11 år e Pegasus.

Jag är fodervärd till Sture 8 år e Teg. Jag vill också nämna min avelshingst, Magne 2113 som blev godkänd i år på hingstpremieringen på Grevagården. En stor glädje som har resulterat i 7 betäckta ston i sommar.

Mina russ är Hauk 12 år, en trevlig valack, samt Nasa 9 år som fått ett hingstfölg i år som ska heta Pollux.

Det blir en hel del inomgårdskörning här hemma. Ved som ska hem till vedboden, foder i form av rundbalar som hästarna drar hem från åkern. Uppdragskörningar åt staden (Hedemora) en del bröllop och vagn – eller slädturer med mat och musik i programmet är populärt. I år, med tanke pga Covid -19 har det inte varit så mycket av den verksamheten. Jag tar emot hästar i olika åldrar för inkörning och utbildning. Företaget erbjuder även turridningar i avkopplande miljö med fokus på upplevelse och samvaro mellan häst och människa.

3. När och var blev du först "hästbiten"?

Redan som liten tös var intresset stort för att läsa böcker, och då naturligtvis bara om hästar. Dock blev det aldrig så att jag började på ridskolan, men på gården där min pappa arbetade fanns det hästar som jag fick rida. Vid tolv års ålder så trillade jag av under en ridtur och gjorde mig rätt så illa. Detta resulterade i att jag slutade med hästar under en period.

Under slutet av åttiotalet, början på nittioalet när flytten gick till Näs, var jag

ponnymamma och hästlivet kretsade mycket kring det. Jag hade en varmblodig travare som jag red på en del men längtan efter att kunna använda hästen till någonting mer växte sig större och större. Jag kom i kontakt med Mats Norell och Ole Halse som båda hade nordsvenska brukshästar. Av dem lärde jag mig otroligt mycket och jag är tacksam över att de trodde på mig när jag ville veta och prova allt som hade med körning att göra.

Genom Mats började också mitt intresse för den nordsvenska aveln då jag fick ansvara för stoet Lotta som föddes 2002 och flyttade till mig när hon var 6 månader. Det blev starten till mitt avelsarbete genom åren. 2010 fick jag möjlighet att köpa Lotta, vilket jag är väldigt tacksam och glad för. Hon fick 5 fölg bl a Backgårdens Isa som är mamma till Magne och Thor.

Bruksprov med Magne 2113 vid premieringen på Grevagården 14/3 2020 Foto: Göran Molin

Spökvandring - Valle och jag är med på spökvandring i Hedemora. En teatervandring i centrala Hedemora Foto: Privat

4. Vad är som driver dig/er att använda hästen?

Mina tankar har alltid kretsat om att komma tillbaka till ursprunget. För mig är det grunden till jordbruk – och skogsarbete med häst. Har alltid haft en stark längtan att kunna använda arbetshästen till det den är tänkt till.

För mig personligen tänker jag att jag har en uppgift att sprida, ett kulturarv att förvalta så att människor får upp ögonen för arbetshästen och den nordsvenska brukshästen som ligger mig väldigt varmt om hjärtat.

5. Vilken är din/er favoritkörning och varför?

Att jobba med sin häst i skogen är det som jag tycker allra bäst om. Ett arbete som blir direkt synligt. Ved som huggs, lastas och körs hem till gården eller vidare till annan hantering.

När hästen är med oss, vi jobbar tillsammans är det både läkande och stärkande på alla vis. Tycker även om jordbrukskörning men skogen är nog det bästa.

Josefin Timmes
<http://josefintimmes.blogg.se>

Samma skogsdag utanför Hedemora som i första bilden. Foto: Josefin Timmes

6. Vad har du stående längst fram i ditt vagnslider och vad använde du det till?

Längst fram står min maratonvagn som jag kör mycket med. I första hand är det motionsskörning för hästarna som gäller och den rullar fint på skogsvägarna.

Stockholm - Foran gick från Leksandsbröd till Globen i Stockholm i november 2012. Valle e Viking drog vagnen. Vi var 8 ekipage varav 6 st var hingstar. Resan var 33 mil och tog 11 dagar. På bilden är vi på väg upp mot slottet. Foto: Okänd

7. Berätta något speciellt häst- eller körminne du/ni varit med om.

Det finns ju så otroligt många minnen men det som är allra starkast är nog min första fora som jag körde 2012 med min Valle. Vi startade i Leksand och målet var Stockholm International Horse Show. Elva dagars etapper var det och när vi körde in i detta gigantiska myller av människor och trafik på Stockholms gator via bland annat Slottet till Globen som var slutstation. Då var det en stor waow känsla. Vi hade poliseskort längs med hela sträckan genom innerstan och det var verkligen här och nu med min häst.

8. Har du/ni något råd till alla som håller på/vill hålla på med hästkörning?

Finns det en stark längtan, ta den på allvar och försök göra verklighet av den. Sök efter människor som vill och kan lära ut. Som tar din längtan på allvar tillsammans med hästarna! Även om vägen dit kan kännas krokig ibland, så kommer du dit om drivkraften är tillräckligt stor.

Backgårdens Isa och Magne kör ut hässjevirke och släppräfsa till höåkern Foto: Privat

Ukuleletur - Vi har kurs i ukulelespel och sång under tiden vi åker häst och vagn. Foto: Privat

Harvning - Valle och Vippen harvar ridbanan i byn. Foto: Privat

9. Har du något ämne du skulle vilja ta upp på ett framtida Hästkörarseminarium eller i Moderna Hästkrafter?

Hur ska vi kunna nå ut till fler, särskilt barn och tonåringar och marknadsföra brukshästen och samtidigt öka intresset för all slags körning med häst.

10. Vem vill du/ni se på Kuskbocken nästa Moderna Hästkrafter?

Jag vill se Jonas Ericsson som jobbar som kusk på Högbo Bruk i Sandviken, Gästrikland.

Tack Lena för ditt bidrag till tidningen och välkommen Jonas till nästa nummer! /Redaktionen

Distriktsombud

VAD FINNS DET FÖR HÄSTKÖRARAKTIVITETER I DITT DISTRIKT? KAN MAN ARRANGERA NÅGOT FÖR MEDLEMMAR I DITT OMRÅDE? KURSER? TA KONTAKT MED DITT DISTRIKTSOMBUD.

Blekinge, Nanna Engstrand, Olofström, 0709-921210, nanna-engstrand@hotmail.se

Dalarna, Erik Sundin, Orsa, 070-548 62 29

Gotland, Monica Elebjörk, Klintehamn, 070-381 02 17, info@svangel.se

Gävleborgs län, Anders Svensson, Hudiksvall, 0650-250 28

Göteborg och Bohuslän, Peter Andersson, Svanesund, 070-655 69 07, hogenhovslageri@hotmail.com

Halland, Jessica Bergqvist, Grimeton, 070-662 72 37, breavad@gmail.com

Jämtland, Marie Lidvall, Föllinge, 073-182 44 06, marielidvall@hotmail.com

Jönköping, Jan Bång, Gislaved, 0371-134 25

Kalmar, Tomas Karlsson, Rockneby, 0725824080 tjommen1.karlsson@gmail.com

Kronoberg, Henric Stenbeck, Tingsryd, 0702-132435, henricstenbeck@hotmail.com

Medelpad, Lennart Östberg, Specksta, 070 395 09 50

Norrbottnen, Lars-Olof Lundgren, Blåsmark, 070-3380787

Skaraborg, Per Madestam, Hjo, 0730-932646, per.madestam@naturnarahastkraft.se

Skåne, Anders Blomberg, Perstorp 0733-148345, anderspivo@gmail.com

Stockholm, Sara Mattsson, Tyresö, 070-439 57 24, sara.mattsson@live.com

Södermanland, Gösta Kylsberg, Strängnäs, 0733-74 68 88, gosta.kylsberg@inbetween.se

Uppsala, Camilla Perhult, Knutby 070 - 28 76 316, camillashastentreprenad@hotmail.se

Värmland, Carita Flod, Arvika 073 - 829 04 46, caritastrand@msn.com

Västerbotten, Dag Lernstad, Skellefteå, 0910-77 0423

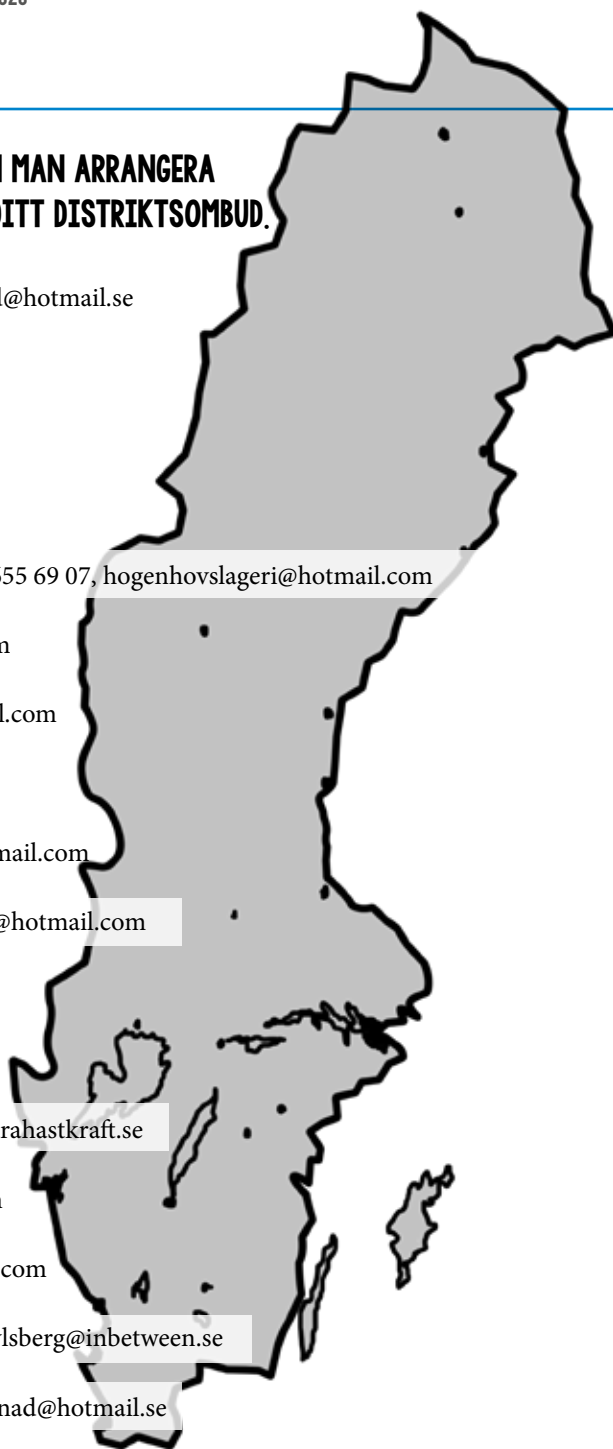
Västernorrland, Jan-Ove Lundqvist, Arnesvall, 070-3092639

Västmanland, Arne Persson, Möklinta, 0224-82016, draghasten@gmail.com

Älvsborgs län, Linus Elmelid, Svenljunga, 070-276 60 04

Örebro län, Jesper Hansson, Lindesberg, 070-680 42 56

Östergötland, Kjell Brinkby, Vikingstad, 013-850 17

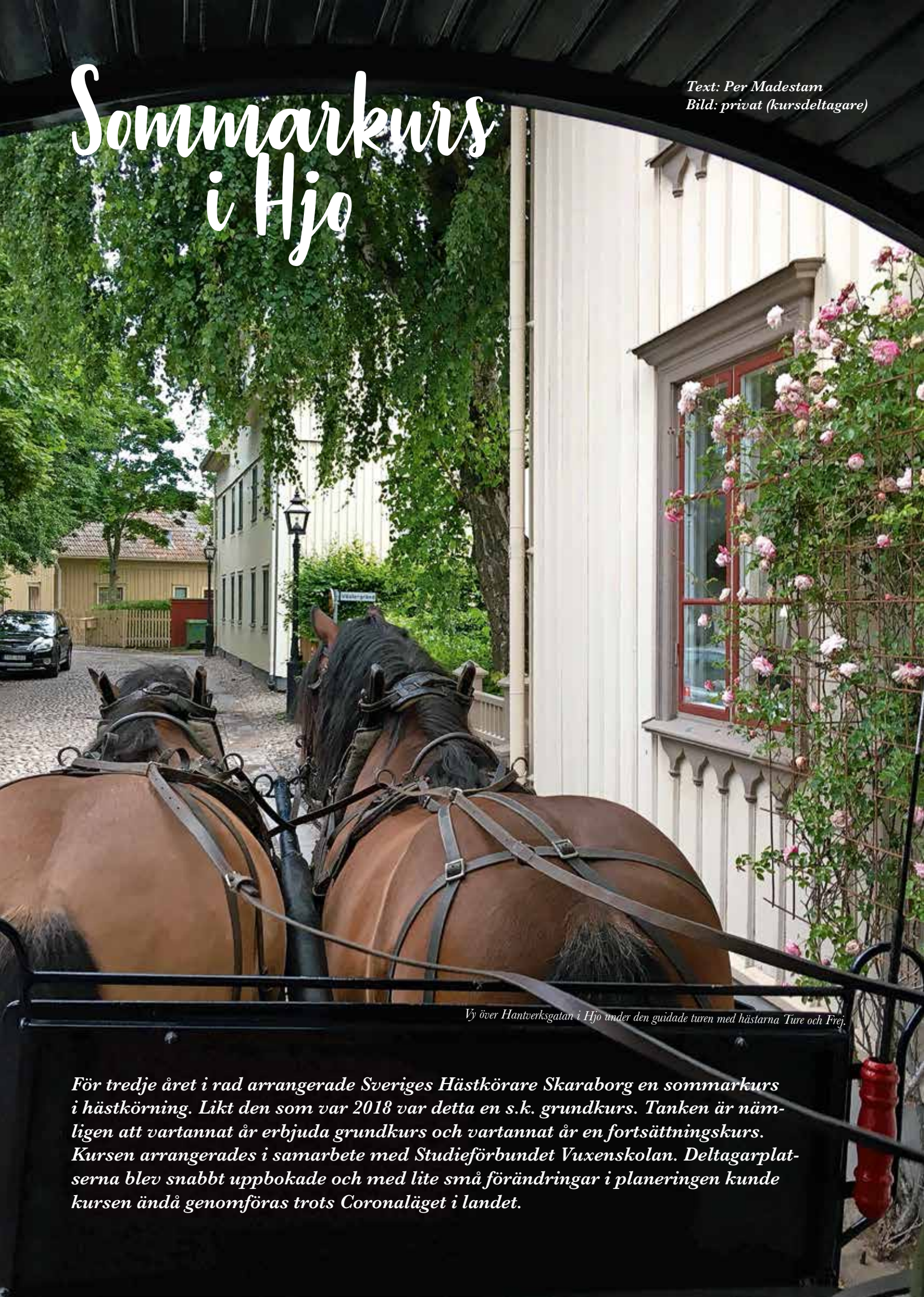
DISTRIKTSOMBUD

Meddela länets kommande aktiviteter till redaktionsgruppen på redaktor@hastkorare.se så kommer de med på distriktens info-sida. Om du är distriktsombud och vet att du inte har gett oss din maliadress, maila den till oss så läggs du till i maillistan.

Sommarkurs i Hjo

Text: Per Madestam
Bild: privat (kursdeltagare)

Vy över Hantverksgatan i Hjo under den guidade turen med hästarna Ture och Frej.

För tredje året i rad arrangerade Sveriges Hästkörare Skaraborg en sommarkurs i hästkörning. Likt den som var 2018 var detta en s.k. grundkurs. Tanken är nämligen att vartannat år erbjuda grundkurs och vartannat år en fortsättningskurs. Kursen arrangerades i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Deltagarplatserna blev snabbt uppbokade och med lite små förändringar i planeringen kunde kursen ändå genomföras trots Coronaläget i landet.

Introduktion

Kursledare var undertecknad samt Sigvard Gustavsson från Hälde Hästkraft i Vittsjö. De tio deltagarna kom från olika delar av södra Sverige. Kursen inleddes på kvällen torsdagen den 9:e juli med kursintroduktion, presentation och en häst- och vagnsutflykt. Under turen, med två ekipage, fick samtliga deltagare känna på att hålla i töm. Stämningen var god och uppsluppen under fikastoppet i vindskyddet där var och en presenterade sig och kort redogjorde för sina personliga mål med kursen.

Tömkörning och "kurs i kursen"

Fredagen ägnades åt arbetsselels olika delar, terminologi och funktion samt tömkörning-sövningar på körplan och i skogen. Kursdagen avslutades med genomgång av anspänning av redskap med såväl linor som skaklar. Efter kursdagens slut välkomnades FSHK medlemmar i Skaraborg med egna körhästar till en kurskväll i bruks- och skogskörning. Fyra ekipage hade anmält sig till kvällen och det kändes som att det blev en bra och lärorik kväll för både hästar och kuskar (mer om detta i Jennys insändare på sid 26).

Skogs-, brukskörning och guidad tur

Sommarkursen fortsatte på lördagen med individuella pass i körning med vagn på körplan samt skogskörning med olika redskap. Det gavs många tillfällen att praktisera upp- och avseleling samt an- och frånspanning. Deltagarna fick även genomgång och praktiska övning i virke-

Åsa Lund Borg är framförställ när Sigvard instruerar Jörgen Filipsson.

Sigrid Tiren kör Torp-Skruva för vagn under sista kursdagen.

Per Madestam och Sigvard Gustavsson på kuskbocken vid den guidade turen.

shantering/lastteknik och björning av lass. Till kvällen inbjöds deltagarna att åka med på en guidad tur i Hjo stad med parhästar och nyinköpt turistvagn. Guiden, som jag råkar känna väldigt väl, kanske var något mindre professionell än kusken men en personlig touch på guidemanus är ju en förutsättning för en lyckad upplevelse, eller hur?

Mersmak!

Söndagen var kursens sista dag och då fick deltagarna under handledning prova på att köra såväl en liten brukskörningsbana som en skogskörningsbana. Utöver att vara kusk på sitt eget ekipage fick de också vara medhjälpare åt varandra och därmed blev lärtillfällena många. Vid kursavslutningen efter lunch sammanfattades och utvärderades kursen i korthet. Vår uppfattning som instruktörer är att alla blivit än mer "taggade" på körning med häst och mer utbildningstillfällen efterlystes. Ser vi till var och ens personliga utveckling under dessa dagar så upplevde vi att samtliga deltagare gjort en fantastisk resa.

Tack alla härliga och positiva deltagare och hoppas vi möts i hästkörningssammanhang i framtiden!

Lars Tirén anspänner Frej med ett släplass i skogen.

Insändare

Kurs - i - kurs i Skaraborg

Under sommarens kurs i hästkörning i Hjo fick föreningens medlemmar chans att få en kvällslektion i valfria bruks- eller skogskörningsmoment.

Lärare var Per Madestam, Hjo och Siggvard Gustavsson, Vittsjö.

Vi var några stycken som nappade och fick en mycket givande kväll.

Ardenneren Ture körs av Jenny de Carvalho, russet av Lars Hellsten och Tinkern Rosie av Pär Gunnarsson.

Mvh

Jenny de Carvalho, distriktsombud Skaraborg

Insändare

29:e juli var det dags för slätter i Granvik, norr om Karlsborg där ett naturvårdsintresserat byalag ombesörjer skötseln av några undersköna ängar. Hästkörföreningen var anlitad att slå och Per Madestam och Pierre med nordsvenskarna Lill-Ture och Frej samt Jenny och Viktoria de Carvalho med ardennergarna "stor-Ture" fanns närmast tillhands. Ett stort antal intresserade hjälpte till att kratta och hässa och byalaget servade med förfriskningar, så på ett par timmar i idealiskt arbetsväder varallt klart. Det var inte bara stora djur som intresserade fotografen, fantastiska syrsor och fjärilar fick finna sig i att bli flyttade på där kniven drog fram.

Mvh Jenny de Carvalho

Radannonser

Griplastarvagn

Säljer en SJM griplastarvagn med en Vimek 362 kran. Kranen går bra och är lättkörd. Drivs av en Hondamotor GX270. Elstart och stop vid ventilpaketet. Belysning på vagn och på kranens bom. Winsch monterad på grinden och kan användas på alla upptänkliga sätt. Boggien är ställbar. I köpet ingår ett extrahjul, skopinsatser till gripen att lasta sand, gödsel, jord och liknande. Brandsläckare. Bildrag så vagnen kan förflyttas med bil. Den är utrustad med parrede för två hästar. 110 000 plus moms.

Tom Meurling
0736813134

Skakelsläpa

Nu slutar vi tillverkningen av "Grop-Folkes skakelsläpa". Det finns fyra stycken släpor kvar i lager.

Pris: 6.000+ moms.

SidbäcksKörhästar
Hans Sidbäck
0702722266
info@sidback.se

Stärkt lokalt åtgärdsarbete - att nå målet ingen övergödning SOU 2020:10

Detta är ett gemensamt remissyttrande från följande organisationer inom hästnäringsen; LRF Häst, Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS), Svensk Travsport, Svenska Ridsportförbundet (SvRF), Svensk Galopp, Svenska Islandshästförbundet, Svenska Hästavelsförbundet*1, Ridskolornas Riksorganisation, Swedish Warmblood Association, Brukshästorganisationernas Samarbetskommitté (Brunte*2), Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen (ASVT), Föreningen Sveriges Hästkörare, Western Riders Association of Sweden, Distrikthovslagarna samt Hästnäringens Riksanläggningar; Flyinge, Ridskolan Strömsholm och Wången.

I yttrandet är ovan nämnda organisationers gemensamma ställningstaganden, förhållningssätt samt synpunkter beskrivna som "hästnäringens" och/eller samlade under begreppet "vi". Gemensamt ställer vi oss bakom övriga inlämnade

nade remissyttranden från ovan nämnda organisationer.

Yttrandet har samordnats av LRF Häst och HNS.

Detta yttrande avser endast beröra de delar i utredningen som direkt berör hästar och hästhållning eller som indirekt kan ha en påverkan därpå.

Sammanfattande synpunkter

Dessa synpunkter utvecklas och beskrivs djupare under rubriken "Detaljerade synpunkter".

- Hästnäringen avstyrker utredningens förslag att ge Jordbruksverket i samverkan med SLU uppdraget att genom ytterligare en utredning ta fram bestämmelser för miljöhänsyn vid hästhållning. Att endast föreslå bestämmelser som styrmedel är ett alltför snävt synsätt och vi anser inte att utredningen på ett tro-

värdigt och faktabaserat sätt presenterat att det finns behov att införa en särskild reglering för hästhållare. Sist i detta yttrande presenterar vi ett förslag till ett alternativt tillvägagångssätt i tre steg. Budskapet i det är att göra en särskild belastningsberäkning av var och hur mycket kväve och fosfor som egentligen kommer från hästnäringen, tillsammans med flertalet olika satsningar på frågan inom t.ex. Greppa Näringen samt via redan pågående och kommande initiativ i hästnäringen.

- Vi delar inte utredningens slutsatser om att det finns stora brister i hantering av hästgödsel (mockning, lagring och kvittblivning), att hästars gödsel i huvudsak produceras utanför jordbruksföretag och att de flesta hästar därmed inte finns på eller i anslutning jordbruksmark. Det finns genomförda undersökningar (Jordbruksverket, 2018; SvRF, 2020) som visar

att hantering av hästgödsel på gårdsnivå i hästnäringen fungerar väl.

- Vi anser att utredningen, på flera ställen, avseende hästhållning, hästverksamheter och hästnäringen i stort, uttrycker sig i svepande ordalag, generaliserar och drar slutsatser på oklara grunder. Vi anser även att en del av de slutsatser som dras är gjorda på underlag som inte har analyserats tillräckligt eller korrekt.

- Möjligheterna för hästhållare att få ekonomiskt stöd till miljöåtgärder behöver öka. En del åtgärder kan vara mycket kostsamma och kan därför inte förväntas finansieras av enskilda hästhållare. Flera hästhållare och ridskolor vittnar om avslag på LOVA-ansökningar vilket antyder att Länsstyrelsen tycker att hästhållares miljöpåverkan är för låg eller att andra verksamheter med högre miljöpåverkan ges högre prioritering.

Hela yttrandet kan läsas på
www.hastkorare.se

ÄLGARÅS VAGNMUSEUM UTANFÖR TÖREBODA

En resa i tiden för hästdragna fordon,
som vagnar, slädar och redskap m.m.

Kontakta Lasse Hellsten för en visning
070-257 74 99 • hellstenlasse@gmail.com

www.hastkorare.se

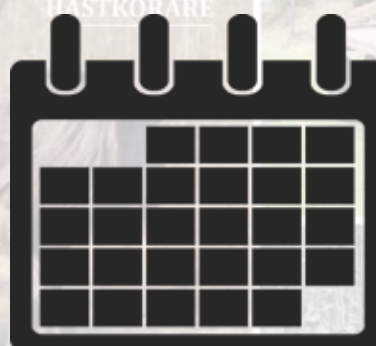
I NÄSTA NUMMER: Almanacka

Kalenderspecial

Skicka in era finaste foton och bidra till föreningens kalender som bakas in i nästa nummer av Moderna hästkrafter!

Bidrag från alla årstider och med olika hästraser är välkomna! Ta en extra titt på detta nummers stalltips eller hör av dig till redaktionen om du är osäker på dina fotos kvalitet.

Skicka till: redaktor@hastkorare.se

Manusstopp för MH nr 4 2020: 11:e nov., planerad utgivning: 11:e dec.